

i Byen. Jeg tror, at hvis denne Ordning blev gennemført, vilde det være muligt ogsaa for ubemidlede Folk i Provinserne at være Medlemmer af Rigsdagen. Nu er det saadan, hvis man vil sige til en Mand: Vi kunde ønske at faa dig til Rigsdagsmand, vil man i adskillige Tilfælde faa det Svar: Nej, undskyld, det har jeg ikke Raad til, jeg maatte saa opgive min Virksomhed; mit Arbejde er ikke et saadant, at jeg kan nøjes med at passe det blot i den Tid, Rigsdagen ikke er inde. Det er dog kun rimeligt, at naar Folk maa ofre Tid og Kræfter herinde paa Rigsdagsarbejdet, maa de ogsaa have et saadant Vederlag, at de kan leve deraf. Jeg vil derfor gerne henstille, at Spørgsmaalet kommer frem; jeg synes ikke, der er nogen Grund til, at vi ikke skal drøfte det, om jeg saa maa sige, for aabne Døre, eller at vi i det hele ikke skulde diskutere Spørgsmaalet. I 1849 blev Diæterne fastsat til 6 Kr. om Dagen, men hvis vi ser paa den Værdi, 6 Kr. havde den Gang, og den, 15 Kr. har nu, er der ikke ringeste Lighed; og hvis vi ser paa, hvad de 10 Kr., vi før havde i Diæter, var værd for 1914, og sammenligner dem med de 15 Kr.s Værdi nu og ser de Lønninger, Rigsdagen har været med til at fastsætte for andre, kan man kun sige, at Rigsdagen ikke har tænkt paa sig selv først, selv om den nu fastsætter et rimeligt og fornuftigt Vederlag for Virksomheden herinde.

Jeg kunde have Lyst til ogsaa at gøre et Par Bemærkninger om selve Valgloven; men af Hensyn til, at den højtærede Formænd har henstillet til os at fatte os saa kort, at denne Behandling kan blive afsluttet i Dag, skal jeg nøjes med et Par ganske korte Bemærkninger.

Jeg vilde betragte det som en Ulykke for Danmark, hvis vi skulde faa en Valgloven, som gjorde det muligt for et Mindretal i Befolkningen at blive Flertal her i Folketinget. Jeg tror, at hvis man i Tyskland kan komme over de vanskelige Forhold, de nu har dernede, kan faa Haab om at gaa en rolig Udvikling i Møde, skal det være, fordi de har knæsat den almindelige Valgret helt og fuldt ud, og fordi man kan sige i Befolkningen, at det, Rigsdagen bestemmer, det er Folkevillien. Der kan blive vanskelige Forhold nok herhjemme. Der er allerede Bestræbelser oppe, der gaar ud paa, at man skal gaa uden om Rigsdagen, uden om Parlamentarismen, sætte andre Systemer i Stedet, at det ikke skal være en Rigsdag, en Lovgivningsmagt, der skal være den raadende.

Disse Bestræbelser vilde faa Vind i Sejlene den Dag, da man kunde pege paa, at Rigsdagen ikke stod som et Udtryk for det danske Folks Villie.

Efter min Mening er det en bydende Nødvendighed, hvorledes end Valgloven i øvrigt bliver, at den bliver indrettet saaledes, at ethvert Parti helt og fuldt faar de Mandater, det har Krav paa, og jeg er i saa Henseende ganske enig med det ærede 6te Medlem for Maribo Amt (Asger Karstensen). Det er en nødvendig Betingelse, at Vælgerne, naar de gaar til Valg, har en levende Forstaaelse af dette: Min Stemme spildes ikke, den tæller med, hver Stemme er medbestemmende for, hvor mange Mandater vi faar inde i Rigsdagen. Men jeg vil gerne samtidig sige, og jeg tror, det ogsaa vil være en Nødvendighed, at alle de, der raader ude i det økonomiske Liv, ogsaa kommer til at raade i det politiske. Det er blevet sagt, at de 21-aarige er ikke politisk modne, og det vil jeg gerne indrømme, de er ikke saa politisk modne, som de bliver senere hen; men skal vi dømme om den politiske Modenhed, maa vi vel sige, at den vokser maaske med Aarene, og saa kunde vi derudfra komme op til en meget høj Valgrets alder, inden den politiske Modenhed var naaet. Men hvis vi giver de paa-gældende Medansvar, viser dem Tillid, siger: I raader ude i det økonomiske Liv, nu skal I ogsaa raade her — saa er der Mulighed for at faa dem til at forstaa, at de skal bøje sig for de Beslutninger, der tages af den danske Rigsdag. Saa længe derimod mange af de Mennesker, der ude paa Arbejdspladserne, ude i det økonomiske Liv raader, er holdte ude fra Indflydelse paa Rigsdagen, kan det medføre Konsekvenser, som de, der ønsker en rolig politisk Udvikling, maa overveje, før de tager deres Standpunkt i denne Sag. Skal det lykkes at skabe en rolig Udvikling og at skabe Tillid til Rigsdagen, maa vi vise Tillid til dem, der raader ude i det økonomiske Liv, og man maa give mig Ret i, at de 21-aarige unge Mænd og Kvinder raader lige saa meget der som de 25- eller 35-aarige. Jeg vilde betragte det som en Ulykke, om vi skulde naa dertil, at Tilliden til Rigsdagen skulde forsvinde, at man ikke havde den Forstaaelse, at den danske Rigsdag, det er Folkevillien, denne Villie maa vi bøje os for, thi de, der har Indflydelse i det økonomiske Liv, raader ogsaa her.

Jeg vil meget henstille til Venstre, der gennem en Række Aar har kæmpet